

балету Олександром Шпаком ініціювала проведення благодійного гала-концерту «Балет для життя». Ця яскрава подія мистецького життя німецької столиці засвідчила високий рівень підтримки українського народу. У ролі кураторів цього проекту виступили драматург Ніколь Кольман, а також хореограф Аршак Галумян. Мер Берліна Кай Вегнер запропонував свій патронат над «Балетом для життя від Яни Саленко» у 2025 р. Участь у цьогорічному заході візьмуть представники Англійського національного балету, Королівського балету Лондона, Королівського балету Швеції, Національного балету Амстердама. Вони представлятимуть твори знайомих хореографів Анни Юнг та Ганса ван Манена, Йохана Інгера, Александра Екмана, Акрама Хана. Сама ініціаторка артпроєкту Яна Саленко, якій минулого року було присвоєно почесне звання «Берлінської камерної танцювальниці», презентуватиме нову постановку Аршака Галумяна. Пожертви від поціновувачів балету отримає реабілітаційний центр «UNBROKEN KIDS» у Львові.

Не перебуває на периферії сутнісних зрушень і вища хореографічна освіта. Поточна ситуація вимагає внесення актуальних змін у змістове наповнення освітнього процесу. Навчальні курси мають оперативно реагувати на наукові, соціокультурні, суспільні виклики, створюючи релевантний контент. Так, до курсу «Український народно-сценічний танець в умовах глобалізації», який викладається на хореографічному факультеті ХДАК, була внесена нова тема «Розвиток українського народно-сценічного танцю в Європі в контексті рефлексії військових подій в Україні». Вивчення народно-сценічного танцю саме в такій модальності надає змогу по-новому представити феномен, який традиційно сприймався як етномаркер, генетично пов'язаний з історичними традиціями, з минулим. Відтак, ми акцентуємо увагу на його історичному континітеті, на його функціонуванні в просторі сучасного мистецтва, на його екзистенції як на елементі значно масштабнішого суспільного дискурсу.

Таким чином, українське хореографічне мистецтво продовжує відігравати важливу роль в динаміці національної культури, у збереженні та популяризації її кращих взірців, гідно представляючи вітчизняний культурний продукт у світі.

Д. Докунін

ХОРЕОГРАФІЧНЕ МИСТЕЦТВО СЬОГОДНІ: ТРАДИЦІЯ, СУЧАСНІСТЬ, ПЕРСПЕКТИВА

D. Dokunin

CHOREOGRAPHIC ART TODAY: TRADITION, MODERNITY, PERSPECTIVE

Хореографічне мистецтво сьогодні розвивається дуже динамічно. Воно відображає загальні процеси, що відбуваються у світі — глобалізацію, розвиток технологій, відкритість культур і активний обмін творчими ідеями. Танцювальне мистецтво стало універсальною мовою спілкування між людьми різних країн, а це відкриває можливості для створення нових форм, стилів і напрямів.

Світова парадигма хореографії нині поєднує академічні традиції з експериментальними формами. Багато митців шукають способи розширити межі танцю — додають до виступів театральні елементи, відеопроєкції, світлові інсталяції. Такі експерименти можна побачити у творчості Піни Бауш, Вільяма Форсайта, Акрама Хана, які надихають хореографів по всьому світу. Завдяки цим тенденціям

танець стає не просто технікою руху, а способом мислення і самовираження, де тіло стає інструментом філософського висловлювання.

Українська хореографічна культура має свою унікальну історію розвитку. Вона ґрунтується на народних традиціях, у яких кожен рух несе емоцію, характер і зміст. Український народно-сценічний танець є не лише формою мистецького вираження, а й способом збереження національної пам'яті. Постановки Павла Вірського, Костянтина Василенка, Михайла Трегубова, а також робота численних народних ансамблів, як професійних, так і аматорських, заклали міцний фундамент для розвитку української школи танцю. Сучасні колективи переосмислюють ці традиції, поєднуючи фольклор з сучасною музикою, пластикою та театральними прийомами, створюючи нову якість сценічного танцю.

Велику роль у розвитку національної хореографічної культури відіграють освітні заклади — хореографічні школи, коледжі, академії, які формують нове покоління митців. Саме тут народжуються нові ідеї, відбуваються передача досвіду та поєднання академічної бази з сучасними підходами до сценічного мистецтва. Важливо, що сучасна хореографічна освіта в Україні орієнтується не лише на відтворення відомих зразків, а й на формування творчої особистості, здатної мислити, створювати власні проекти і презентувати українську культуру у світі.

Сьогодні українські танцівники та постановники активно беруть участь у міжнародних фестивалях, конкурсах і резиденціях, презентуючи національний стиль і водночас запозичуючи сучасні тенденції з усього світу. Важливо, що український танець поступово стає частиною світового культурного контексту, не втрачаючи своєї унікальності. Поєднання традиційного і сучасного надає змогу створювати нові художні образи, які близькі глядачеві незалежно від країни.

Наукова новизна цього дослідження полягає в спробі розглядати хореографію як живий культурний феномен, який постійно змінюється під впливом часу, суспільства і технологій. Цифрова епоха створює нові можливості для танцю: з'являються відеопроєкти, онлайн-курси, VR-постановки, інтерактивні перформанси, що розширюють межі традиційного сценічного простору. Такі інновації не лише розвивають технічний аспект мистецтва, а й змінюють спосіб сприйняття танцю глядачем, роблячи його більш доступним і глибоким одночасно.

Таким чином, розвиток світових і національних парадигм хореографічного мистецтва — це постійний діалог між традицією та сучасністю. Українська хореографія, зберігаючи народну основу, активно інтегрується в глобальний культурний процес, утверджуючи власну ідентичність і показуючи, що танець може бути не лише мистецтвом руху, а й способом мислення, комунікації та духовного самовираження. Саме в цьому — його сила, перспектива та майбутнє.

Б. Колногузенко, М. Колногузенко

ХОРЕОГРАФІЯ НАРОДНИХ СВЯТ ТА ОБРЯДІВ СЛОБІДСЬКОЇ УКРАЇНИ

B. Kolnoguzenko, M. Kolnoguzenko

CHOREOGRAPHY OF FOLK HOLIDAYS AND RITUALS IN SLOBODA UKRAINE

Сьогодні до Слобідської України входять східні області: південь Сумської, Харківська, Луганська, Донецька, східні райони Полтавщини та північ Дніпропетровщини.